

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO, STATYBOS IR ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS
PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 4, 7, 9, 10, 10¹, 11, 13, 14, 22, 24, 27, 28, 30, 33¹, 34
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 33¹ STRAIPSNIU IR 12, 19, 25
STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Teritorijų planavimo proceso rengimo etape Inspekcija nagrinėja gautus skundus dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodytų teritorijų planavimo proceso parengiamajame etape atliktų teritorijų planavimo proceso procedūrų ir priimtų sprendimų ir šio straipsnio 8 dalyje nurodytų teritorijų planavimo proceso rengimo etape atliekamų teritorijų planavimo proceso procedūrų ir priimtų sprendimų atitikties teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams.“

2. Papildyti 4 straipsnį 8 ir 9 dalimis:

„8. Inspekcija teritorijų planavimo proceso rengimo etape pagal kompetenciją tikrina, ar:

1) Teritorijų planavimo įstatyme nustatyta tvarka ir terminais priimtas sprendimas pritarti teritorijos vystymo koncepcijai arba motyvuotai atsisakyta jai pritarti, kai Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais sudaryta teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartis;

2) Teritorijų planavimo įstatyme nustatyta tvarka ir terminais pritarta kompleksinio teritorijų planavimo proceso rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijos sprendiniams ir patvirtinta, kad sprendinių konkretizavimo stadijos sprendiniai gali būti teikiami viešinti, arba motyvuotai atsisakyta tai padaryti;

3) kitos šiame etape atliktos teritorijų planavimo proceso procedūros atitinka Teritorijų planavimo įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

9. Nagrinėjant šio straipsnio 7 dalyje nurodytus skundus procedūros atliekamos šio straipsnio 3–6 dalyse nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Statybos valstybinės priežiūros institucija ir jos funkcijos, statybos valstybinės priežiūros pareigūnų teisės ir pareigos“.

2. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) prisijungimo sąlygų, specialiųjų reikalavimų, išvadų dėl techninio darbo projekto sprendinių atitikties prisijungimo sąlygų reikalavimams (toliau – išvada dėl techninio darbo projekto) išdavimo teisėtumo tikrinimą;“.

3. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo tikrinimą;“.

4. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) statybos užbaigimo akto išdavimo procedūros organizavimą;“.

5. Papildyti 7 straipsnio 2 dalį nauju 13 punktu:

„13) statybos užbaigimo procedūrų teisėtumo tikrinimą;“.

6. Buvusį 7 straipsnio 2 dalies 13 punktą laikyti 14 punktu.

7. Papildyti 7 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnai turi teisę:

1) patikrinimo metu fotografuoti tikrinamus objektus, naudoti bepiločius orlaivius ir kitas technines priemones, skirtas objektams tikrinti. Tikrinamų objektų fotografavimas, bepiločių orlaivių ir kitų techninių priemonių naudojimas turi atitikti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) [2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) (toliau – Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių fotografavimą, bepiločių orlaivių ir kitų techninių priemonių naudojimą, reikalavimus;

2) siekiant užtikrinti korupcijos prevenciją, statybos valstybinės priežiūros pareigūnų funkcijų vykdymo kontrolę, statybos valstybinės priežiūros pareigūnų saugos ir sveikatos apsaugos pažeidimų prevenciją, patikrinimo vietoje metu Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka vykdyti vaizdo ir (arba) garso stebėjimą ir įrašymą. Vaizdo ir (arba) garso duomenų tvarkymas turi atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus.“

8. Pakeisti 7 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atlikdami statybos, ūkio subjekto patikrinimą, dėvėti nustatyto pavyzdžio uniformą, prisistatyti tikrinamiems statybos dalyviams, pateikti tarnybinį pažymėjimą ir su patikrinimu susijusius dokumentus, pasakyti patikrinimo tikslą ir dalyką;“.

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Prisijungimo sąlygų, specialiųjų reikalavimų, išvadų dėl techninio darbo projekto išdavimo teisėtumo tikrinimas

1. Inspekcija, gavusi statytojo skundą dėl Statybos įstatyme nustatytais terminais neišduotų prisijungimo sąlygų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų (toliau – specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai) ar specialiųjų reikalavimų ir nustačiusi, kad prisijungimo sąlygos, specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai ar specialieji reikalavimai neišduoti per Statybos įstatyme nustatytus terminus, per 5 darbo dienas išsiunčia prisijungimo sąlygų, specialiuosius reikalavimus sudarančių reikalavimų ar specialiųjų reikalavimų per nustatytą terminą neišdavusiam subjektui privalomąjį nurodymą per 20 darbo dienų nuo šio nurodymo gavimo dienos išduoti statytojui prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus ar specialiuosius reikalavimus arba pateikti motyvuotą atsisakymą jas (juos) išduoti. Inspekcija, per IS „Infostatyba“ gavusi automatinį pranešimą ir nustačiusi, kad išvados dėl techninio darbo projekto neišduotos per Statybos įstatyme nustatytus terminus, per 15 darbo dienų išsiunčia išvados dėl techninio darbo projekto per nustatytą terminą neišdavusiam subjektui privalomąjį nurodymą per 20 darbo dienų nuo šio nurodymo gavimo dienos išduoti statytojui išvadą dėl techninio darbo projekto arba pateikti motyvuotą atsisakymą ją išduoti. Šioje dalyje nurodyti privalomieji nurodymai gali būti skundžiami teismui per 20 darbo dienų nuo šių nurodymų gavimo dienos.

2. Inspekcija per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytame privalomajame nurodyme nustatyto termino pabaigos patikrina, ar privalomasis nurodymas įvykdytas. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, Inspekcija, suėjęs privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, jos vadovo nustatyta tvarka perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas, Inspekcijos vadovo nustatyta

tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Inspekcija, vadovaudamasi Inspekcijos tvirtinamais patikrinimų planais, šio straipsnio 1 dalyje neišvardytais atvejais tikrina, ar prisijungimo sąlygos, specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai, specialieji reikalavimai išduoti per Statybos įstatyme nustatytus terminus.

5. Inspekcija, gavusi skundą, kad išduotos prisijungimo sąlygos, specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai, specialieji reikalavimai ar išvados dėl techninio darbo projekto neatitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, jei reikia, kreipiasi į kompetentingus subjektus ir teikia privalomuosius nurodymus per 20 darbo dienų pateikti išvadas, ar prisijungimo sąlygos, specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai, specialieji reikalavimai ar išvados dėl techninio darbo projekto išduoti pagal Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus. Jeigu nustatoma, kad prisijungimo sąlygos, specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai ar specialieji reikalavimai išduoti pažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, Inspekcija iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo pateikia subjektams, išdavusiems prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus ar specialiuosius reikalavimus, privalomuosius nurodymus panaikinti neteisėtai išduotas prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus ar specialiuosius reikalavimus, išduoti naujas prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus ar specialiuosius reikalavimus, jeigu to prašo skundą pateikęs asmuo ir jeigu prisijungimo sąlygos, specialiuosius reikalavimus sudarantys reikalavimai ar specialieji reikalavimai privalo būti išduoti pagal Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, ir apie privalomojo nurodymo įvykdymą informuoti Inspekciją. Jeigu nustatoma, kad išvados dėl techninio darbo projekto išduotos pažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, Inspekcija pateikia subjektams, išdavusiems išvadas dėl techninio darbo projekto, privalomuosius nurodymus panaikinti neteisėtai išduotas išvadas dėl techninio darbo projekto ir apie privalomojo nurodymo įvykdymą informuoti Inspekciją. Jeigu per 20 darbo dienų nuo privalomojo nurodymo įteikimo dienos šioje dalyje nurodyti privalomieji nurodymai neįvykdomi, Inspekcija per 2 mėnesius nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos dienos kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo vykdyti privalomąjį nurodymą arba neteisėtai išduotų prisijungimo sąlygų, specialiuosius reikalavimus sudarančių reikalavimų, specialiųjų reikalavimų ar išvadų dėl techninio darbo projekto panaikinimo.

6. Inspekcija, gavusi statytojo skundą, kad neteisėtai atsisakoma išduoti prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus, specialiuosius reikalavimus ar išvadas dėl techninio darbo projekto, kreipiasi į prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus, specialiuosius reikalavimus ar išvadas dėl techninio darbo projekto išduoti atsisakiusius subjektus, nurodydama per 10 darbo dienų pateikti atsisakymo motyvus. Inspekcija, išnagrinėjusi atsisakymo motyvus, jei reikia, per 10 darbo dienų nuo šių motyvų gavimo dienos kreipiasi į kompetentingus subjektus ir teikia privalomuosius nurodymus per 20 darbo dienų pateikti išvadas, ar prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus, specialiuosius reikalavimus ar išvadas dėl techninio darbo projekto atsisakoma išduoti pagrįstai. Jeigu nustatoma, kad prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus, specialiuosius reikalavimus ar išvadas dėl techninio darbo projekto atsisakoma išduoti nepagrįstai, Inspekcija pateikia subjektams, nepagrįstai atsisakiusiems išduoti prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus, specialiuosius reikalavimus ar išvadas dėl techninio darbo projekto, privalomuosius nurodymus jas (juos) išduoti ir apie privalomojo nurodymo įvykdymą informuoti Inspekciją. Jeigu per 20 darbo dienų nuo privalomojo nurodymo įteikimo dienos privalomasis nurodymas neįvykdomas, Inspekcija per 2 mėnesius nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos dienos kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo vykdyti privalomąjį nurodymą arba dėl sprendimų, kuriais atsisakyta išduoti

prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus sudarančius reikalavimus, specialiuosius reikalavimus ar išvadas dėl techninio darbo projekto, panaikinimo.

7. Šiame straipsnyje nurodytų procedūrų atlikimo tvarką nustato ir surašomų dokumentų formas tvirtina Inspekcijos vadovas.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo tikrinimas

1. Inspekcija, gavusi statytojo skundą, kad Statybos įstatyme nustatytais terminais pagal Statybos įstatymo 27¹ straipsnyje nurodytą kompetenciją yra nepatikrintas statinio projektas (statinio projekto rengimo pirmuoju etapu rengiamas dokumentas – projektiniai pasiūlymai) ar kad savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius arba savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas kitas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas (toliau – savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas) per Statybos įstatyme nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo (neišdavimo), ir nustačiusi, kad statinio projektas (projektiniai pasiūlymai) nepatikrintas ar savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimas dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo (neišdavimo) nepriimtas per Statybos įstatyme nustatytus terminus, per 5 darbo dienas išsiunčia per nustatytą terminą statinio projekto (projektinių pasiūlymų) nepatikrinusiam ar sprendimo dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo (neišdavimo) nepriėmusiam subjektui privalomąjį nurodymą per 20 darbo dienų nuo šio nurodymo gavimo dienos patikrinti statinio projektą (projektinius pasiūlymus) ar priimti sprendimą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo (neišdavimo). Šioje dalyje nurodytas privalomasis nurodymas gali būti skundžiamas teismui per 20 darbo dienų nuo šio nurodymo gavimo dienos.

2. Inspekcija per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytame privalomajame nurodyme nustatyto termino pabaigos patikrina, ar privalomasis nurodymas įvykdytas. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, Inspekcija, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, jos vadovo nustatyta tvarka perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Inspekcija išduotų statybą leidžiančių dokumentų teisėtumą tikrina:

- 1) vadovaudamasi Inspekcijos tvirtinamais patikrinimų planais;
- 2) gavusi viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių skundus;
- 3) Statybos įstatymo 27 straipsnio 3¹ dalyje nurodytais atvejais;
- 4) savo iniciatyva, kai pagal turimą informaciją kyla įtarimų dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo.

5. Statybos įstatymo 27 straipsnio 3¹ dalyje nurodytais atvejais Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo patikrinimą pradeda per 5 darbo dienas nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo dienos.

6. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas, tikrindamas statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumą, statybą leidžiantį dokumentą išdavusiam viešojo administravimo subjektui pateikia privalomąjį nurodymą pateikti visus su statybą leidžiančio dokumento išdavimu susijusius dokumentus. Dokumentai, išskyrus tuos, kuriuos galima gauti iš IS „Infostatyba“, pateikiami per privalomajame nurodyme nustatytą ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą. Inspekcija, gavusi subjekto rašytinį motyvuotą prašymą iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos, šį terminą gali pratęsti ne daugiau kaip vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, kai dėl nuo

privalomąjį nurodymą gavusio subjekto nepriklausančių priežasčių šis nurodymas negali būti įvykdytas per nustatytą terminą.

7. Gavęs privalomajame nurodyme nurodytus dokumentus, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas patikrina, ar:

1) statytojo prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodyti visi privalomi duomenys;

2) statytojas atitinka statytojui Statybos įstatyme keliamus reikalavimus;

3) statytojas su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikė visus privalomus dokumentus, nurodytus Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose; ar šis prašymas įregistruotas IS „Infostatyba“;

4) prie statinio projekto (projektinių pasiūlymų) pridėtos visos prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai (kai pridėti privaloma pagal Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus);

5) statinio projekto (projektinių pasiūlymų) sudėtis atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus;

6) statinio projektą (projektinius pasiūlymus) pasirašė visi jį privalėję pasirašyti asmenys ir ar jie turėjo teisę rengti ir pasirašyti statinio projektą (projektinius pasiūlymus);

7) statinio projekte (projektiniuose pasiūlymuose) teisingai nurodyta statinio (jo dalies) naudojimo paskirtis, kategorija ir statybos rūšis;

8) statinio projekto (projektinių pasiūlymų) sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams;

9) teisingai nurodyti subjektai, pagal Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytą kompetenciją privalantys patikrinti statinio projektą (projektinius pasiūlymus);

10) statinio projektui (projektiniams pasiūlymams) pritarė visi privalėję juos jį tikrinti subjektai;

11) laikytasi Statybos įstatyme nustatytų statinio projekto (projektinių pasiūlymų) patikrinimo terminų;

12) laikytasi Statybos įstatyme nustatytų statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminų;

13) atliktas Statybos įstatyme numatytas visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės informavimo ataskaitoje pateikta aplinkos ministro nustatyta informacija.

8. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas turi teisę patikrinti ir šio straipsnio 7 dalyje nenurodytų statybą leidžiančio dokumento išdavimo reikalavimų atitiktį Statybos įstatymui ir jo įgyvendinamiesiems teisės aktams.

9. Inspekcija, atlikdama statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikrinimus, prireikus kreipiasi į Statybos įstatyme nurodytas statinio projektą tikrinančias institucijas ir kitus subjektus (jų padalinius) teikdama privalomuosius nurodymus per 20 darbo dienų pateikti išvadas, ar statinio projekto sprendiniai atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus.

10. Jeigu asmuo pateikia skundą dėl išduoto statybą leidžiančio dokumento, statybą leidžiančio dokumento teisėtumo patikrinimas turi būti atliktas per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų, išvardytų privalomajame nurodyme, ir šio straipsnio 5 dalyje nurodytų išvadų gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą patikrinimo negalima atlikti, Inspekcija gali šį terminą pratęsti ne ilgiau kaip 20 darbo dienų ir apie tai per 2 darbo dienas nuo termino pratęsimo dienos raštu informuoja skundą pateikusį (patikrinimą inicijavusį) asmenį ir tikrinamą subjektą, nurodydama patikrinimo termino pratęsimo priežastis.

11. Statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs statybos valstybinės priežiūros pareigūnas. Patikrinimo aktas pateikiamas statybą leidžiantį dokumentą išdavusiam viešojo administravimo subjektui.

12. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, taip pat kiti pažeidimai, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – pateikti statybą leidžiantį dokumentą išdavusiam ar kitam viešojo administravimo subjektui, ar statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą pašalinti nustatytus pažeidimus;

2) jeigu nustatyta, kad išduodant statybą leidžiantį dokumentą nesumokėta Statybos įstatymo 1 priede nustatyta įmoka (ar jos dalis) už savavališkos statybos įteisinimą, kai Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ši įmoka privaloma, – pateikti Statybos įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytiems asmenims, dėl kurių kaltės buvo sumokėta per mažą įmoka arba ji iš viso nesumokėta, privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip 4 mėnesių terminą sumokėti įmoką (ar trūkstantą jos dalį); neįvykdžius privalomojo nurodymo, Inspekcija kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo jį įvykdyti;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nenurodytais atvejais, kai statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai:

a) asmenys turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų pašalinti negalima). Apie šiame įstatyme nustatytą terminą pažeidimams pašalinti arba galimybę sudaryti taikos sutartį, jeigu pažeidimų negalima pašalinti per 3 mėnesius, per 10 darbo dienų nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos asmenis raštu informuoja Inspekcija. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir atsakingi asmenys gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami, Inspekcija per vieną mėnesį pasibaigus 3 mėnesių terminui kreipiasi į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties dėl pažeidimų šalinimo patvirtinimo;

b) kai pagal imperatyvias teisės normas tokio (-ių) pažeidimo (-ų) pašalinti negalima, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto, kuriame konstatuota, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo.

13. Jei Inspekcija šio įstatymo 5 ar 6 straipsnyje nurodytais atvejais kreipiasi į teismą dėl su teritorijų planavimu susijusio administracinio sprendimo panaikinimo, Inspekcija tame pačiame kreipimesi prašo panaikinti įgyvendinant šį administracinį sprendimą išduotą statybą leidžiantį dokumentą (jei nustato, kad jis išduotas). Tokiais atvejais šio straipsnio 12 dalis netaikoma.

14. Kai patikrinimo akte konstatuota, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, nepašalinus pažeidimų tęsiami statybos darbai atliekami statytojo rizika. Apie tai, kad pasirašytas patikrinimo aktas, kuriame konstatuota, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja Nekilnojamojo turto registrų informacinės sistemos tvarkytoją dėl įrašo Nekilnojamojo turto registrų informacinėje sistemoje padarymo, pateikdamas patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šią informaciją per informacines sistemas. Kai patikrinimo akte konstatuota, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, tai įrašoma IS „Infostatyba“ prie viešai skelbiamų duomenų apie statybą leidžiantį dokumentą. Nustatęs, kad patikrinimo akte nurodyti pažeidimai yra pašalinti, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja Nekilnojamojo turto registrų informacinės sistemos tvarkytoją dėl įrašo Nekilnojamojo turto registrų informacinėje sistemoje padarymo.

15. Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikrinimo tvarką, tikrintinų statybą leidžiančių dokumentų įtraukimo į Inspekcijos tvirtinamus patikrinimų planus tvarką nustato, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumui patikrinti pateiktinų dokumentų sąrašą ir surašomų dokumentų formas tvirtina Inspekcijos vadovas.“

5 straipsnis. 10¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10¹ straipsnis. Pranešimų apie statybos pradžią tikrinimas

1. Inspekcija pranešimus apie statybos pradžią tikrina vadovaudamasi Inspekcijos tvirtinamais patikrinimų planais, taip pat gavusi viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių skundus.

2. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas patikrina, ar:

1) pateikti visi Statybos įstatyme nurodyti dokumentai ir informacija;
2) techninio darbo projekto sprendiniai atitinka projektinių pasiūlymų, pagal kuriuos išduotas statybą leidžiantis dokumentas, sprendinius, išskyrus statinio projekto pakeitimus, kuriems pagal Statybos įstatymą neprivaloma iš naujo gauti statybą leidžiančio dokumento.

3. Jeigu asmuo pateikia skundą, pranešimo apie statybos pradžią patikrinimas turi būti atliktas per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Jeigu dėl objektyvių priežasčių per šį terminą patikrinimo atlikti negalima, Inspekcija šį terminą gali pratęsti, bet ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Inspekcija apie tai per 2 darbo dienas nuo termino pratęsimo dienos turi raštu informuoti skundą pateikusį (patikrinimą inicijavusį) asmenį, nurodyti patikrinimo termino pratęsimo priežastis. Patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs statybos valstybinės priežiūros pareigūnas. Patikrinimo akto kopija pateikiama statytojui.

4. Jeigu nustatoma, kad statyba vykdoma nepateikus pranešimo apie statybos pradžią arba pateikus Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų neatitinkantį pranešimą apie statybos pradžią, bet statyba nėra savavališka, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos pateikia statytojui pranešimą apie nustatytus pažeidimus. Pažeidimus padariusiems asmenims taikoma administracinė atsakomybė. Statytojas, per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie nustatytus pažeidimus įteikimo dienos pateikęs Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantį pranešimą apie statybos pradžią, atleidžiamas nuo Statybos įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už nepranešimą apie statybos pradžią. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas po 10 darbo dienų nuo pranešimo apie nustatytus pažeidimus įteikimo dienos patikrina, ar pateiktas Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią, ir, nustatęs, kad toks pranešimas nepateiktas, šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka sustabdo statybą ir pateikia statytojui privalomąjį nurodymą per ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nurodyto dydžio įmoką už nepranešimą apie statybos pradžią, kai Statybos įstatymo ir jo teisės aktų nustatyta tvarka ši įmoka privaloma. Neįvykdžius privalomojo nurodymo sumokėti įmoką, Inspekcija per vieną mėnesį nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo jį įvykdyti.

5. Jeigu nustatoma, kad statyba vykdoma nepateikus pranešimo apie statybos pradžią arba pateikus Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų neatitinkantį pranešimą apie statybos pradžią ir kad statyba turint galiojantį statybą leidžiantį dokumentą yra savavališka, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka sustabdo statybą. Pažeidimus padariusiems asmenims taikoma administracinė atsakomybė. Statytojas, per 10 darbo dienų nuo statybos sustabdymo dienos pateikęs Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantį pranešimą apie statybos pradžią, atleidžiamas nuo Statybos įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už nepranešimą apie statybos pradžią. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas po 10 darbo dienų nuo statybos sustabdymo dienos patikrina, ar pateiktas Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią, ir, nustatęs, kad toks pranešimas nepateiktas, pateikia statytojui privalomąjį nurodymą per ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nurodyto dydžio įmoką už nepranešimą apie statybos pradžią, kai Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ši įmoka privaloma. Neįvykdžius privalomojo nurodymo sumokėti įmoką, Inspekcija per vieną mėnesį nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo jį įvykdyti.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalys netaikomos šio įstatymo 14 straipsnio 10 ir 12 dalyse

nurodytais atvejais.

7. Pranešimų apie statybos pradžią patikrinimų tvarkos aprašą tvirtina Inspekcijos vadovas.“

6 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) apie numatomą planinį statybos patikrinimą ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų raštu informuoja statytoją, jeigu jo nėra – vieną iš šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, prireikus – ir kitus statybos dalyvius; apie numatomą neplaninį statybos patikrinimą raštu informuoja šiuos asmenis Inspekcijos vadovo nustatytais atvejais ir terminais, išskyrus Inspekcijos vadovo nustatytus atvejus, kai informacija apie numatomą neplaninį patikrinimą iš anksto neteikiama. Teikiant informaciją apie numatomą patikrinimą pridedamas privalomasis nurodymas statybos patikrinimo dieną pateikti su statyba susijusius dokumentus, jeigu statybos valstybinės priežiūros pareigūnas dar jų negavo, ir užtikrinti patekimą į tikrinamą objektą;“.

2. Papildyti 11 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Atsižvelgiant į statybos patikrinimo tikslą, patikrinimas vietoje gali būti neatliekamas, jei statybos patikrinimą atliekantis statybos valstybinės priežiūros pareigūnas surinko pakankamai faktines aplinkybes pagrindžiančių duomenų, būtinų statybos patikrinimo tikslui pasiekti.“

3. Pakeisti 11 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Užbaigus statybos patikrinimą, surašomas statybos patikrinimo aktas. Jeigu statybos patikrinimo metu nustatoma Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų ar statinio projekto sprendinių (išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nurodytus atvejus) pažeidimų, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas surašo privalomąjį nurodymą statytojui, jeigu jo nėra – vienam iš šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų ir (ar) kitiems statybos procese dalyvaujantiems atsakingiems asmenims, per privalomajame nurodyme nustatytą ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą šiuos pažeidimus pašalinti: pagal privalomąjį nurodymą pakeisti statinio projektą ar pašalinti kitus trūkumus, susijusius su projektine dokumentacija, atlikti reikalingus statybos darbus, kad statinys (jo dalis) atitiktų statinio projekto sprendinius ir (ar) teisės aktų reikalavimus, ar nugriauti statinį ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybvietę, pašalinti kitus pažeidimus. Jeigu statybos patikrinimo metu kyla įtarimų, kad tokio statinio statyba toje vietoje pagal Statybos įstatymą ir jo įgyvendinamuosius teisės aktus negalima, o tokio statinio statybos atveju pagal Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus neprivaloma parengti statinio projekto, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas privalomąjį nurodymą pašalinti nustatytus pažeidimus (nugriauti statinį ar jo dalį ir panašiai) surašo, jei reikia, gavęs atitinkamų viešojo administravimo subjektų išvadas, kad tokio statinio statyba toje vietoje negalima.“

4. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu dėl nuo asmens, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, nepriklausančių priežasčių, nurodytų šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje, privalomasis nurodymas per nustatytą terminą negali būti įvykdytas, šio straipsnio 6 dalyje nurodytas asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, gali iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos raštu kreiptis į Inspekciją su motyvuotu prašymu pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Inspekcija, įvertinusi prašymo motyvus, priima sprendimą pratęsti arba atsisakyti pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Priėmus sprendimą pratęsti šį terminą, jis pratęsiamas vieną kartą, tačiau ne ilgesniam terminui, negu buvo nustatytas pradiniam privalomajame nurodyme. Dėl privalomojo nurodymo vykdymo termino pratęsimo ilgesniam terminui ar dėl atsisakymo jį pratęsti asmuo gali kreiptis į teismą. Jei nepasibaigus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas, privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.“

5. Pakeisti 11 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kai Inspekcija raštu gauna informacijos apie šio straipsnio 6 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo įvykdymą iki jo įvykdymo termino pabaigos arba pasibaigus šiam terminui, ji per 10 darbo dienų nuo šios informacijos gavimo dienos arba nuo privalomajame nurodyme nustatyto termino pabaigos patikrina, ar privalomasis nurodymas įvykdytas. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, Inspekcija, suėjęs privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, jos vadovo nustatyta tvarka perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar kai įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

7 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu dėl nuo asmens, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, nepriklausančių priežasčių, nurodytų šio įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje, privalomasis nurodymas per nustatytą terminą negali būti įvykdytas, šio straipsnio 6 dalyje nurodytas asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, gali iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos raštu kreiptis į Inspekciją su motyvuotu prašymu pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Inspekcija, įvertinusi prašymo motyvus, priima sprendimą pratęsti arba atsisakyti pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Priėmus sprendimą pratęsti šį terminą, jis pratęsiamas vieną kartą, tačiau ne ilgesniam terminui, negu buvo nustatytas pradiniam privalomajame nurodyme. Dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo ilgesniam terminui ar dėl atsisakymo jį pratęsti asmuo gali kreiptis į teismą. Jei nepasibaigus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas, privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 12 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 12 straipsnį.

9 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas privalomuoju nurodymu sustabdo statybą šiais atvejais:

- 1) kai surašomas savavališkos statybos aktas;
- 2) kai statybos metu atsiranda pavojingų statinio ar jo dalies deformacijų, įvyksta statomo statinio ar jo dalies avarija ar nustatoma avarijos grėsmė;
- 3) kai statyba nėra savavališka, tačiau statytojas neatitinka kitų privalomųjų reikalavimų statytojo teisei įgyvendinti, jeigu statyba vykdoma valstybinėje žemėje;
- 4) kai statyba nėra savavališka, tačiau nustatoma, kad nepateiktas pranešimas apie statybos pradžią, kai jis privalomas pagal Statybos įstatymo nuostatas, arba jis neatitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, ir statytojas nepašalina pažeidimų per 10 darbo dienų nuo Inspekcijos pranešimo apie nustatytus pažeidimus įteikimo dienos.“

2. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas nesurašomas šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodytu atveju.“

3. Pakeisti 13 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Statyba sustabdoma surašant privalomąjį nurodymą nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų, išskyrus nustatytiems pažeidimams pašalinti būtinus darbus. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju surašytas privalomasis nurodymas nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų nedraudžia vykdyti šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo atlikti statybos darbus. Privalomajame nurodyme nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų taip pat nurodoma statytojo pareiga atlikti būtinus darbus statybvietai ir aplinkai apsaugoti. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, Inspekcija jos vadovo nustatyta tvarka perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo panaikinimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo.“

4. Pakeisti 13 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

5. Pakeisti 13 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Statytojas turi teisę tęsti statinio (jo dalies) statybą tik pašalinęs statybos sustabdymo priežastis ir gavęs Inspekcijos surašomą dokumentą, suteikiantį teisę tęsti sustabdytą statybą:

1) šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju, išskyrus šios dalies 4 punkte nurodytą atvejį, – šio įstatymo 14 straipsnio 11 dalies 1 punkte nurodytą dokumentą, patvirtinantį, kad šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas įvykdytas;

2) šio straipsnio 1 dalies 2, 3 punktuose nurodytais atvejais – leidimą tęsti sustabdytą statybą;

3) šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju – dokumentą, patvirtinantį, kad pranešimo apie statybos pradžią trūkumai pašalinti, kuris surašomas Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka;

4) šio įstatymo 10¹ straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju – šios dalies 1 ir 3 punktuose nurodytus dokumentus.“

10 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti privalomieji nurodymai turi būti įvykdyti per ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą, kurį nustato Inspekcija, įvertinusi savavališkos statybos mastą (apimtį), galimus viešojo intereso pažeidimus, trečiųjų asmenų teisių užtikrinimą ir galimybę įteisinti savavališką statybą. Inspekcija šį terminą, jeigu yra svarbių priežasčių ir pažeidimas nėra kartotinis, asmens rašytiniu prašymu gali pratęsti vieną kartą 3 mėnesiams. Svarbiomis priežastimis laikomos priežastys, susijusios su procedūromis (kai siekiama įteisinti savavališką statybą pagal šio straipsnio 5 dalies nuostatas – projektinės dokumentacijos pakeitimo ir kitų savavališkai statybai įteisinti reikalingų dokumentų gavimo ar jų patikslinimo, papildymo ir panašiai), kurių trūkums asmuo negali paveikti. Dėl privalomojo nurodymo vykdymo termino pratęsimo ilgesniam terminui ar dėl atsisakymo jį pratęsti asmuo gali kreiptis į teismą. Jei nepasibaigus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas, privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.“

11 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Savavališkos statybos padarinių šalinimas

1. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas, nustatęs, kad statyba yra savavališka, surašo savavališkos statybos aktą. Aktas įteikiamas statytojui, jeigu jo nėra – vienam iš šių asmenų tokia eilės tvarka:

- 1) statinio ar jo dalies savininkui, valdytojui ar naudotojui;
- 2) žemės sklypo ar jo dalies, kurioje nustatyta savavališka statyba, savininkui, valdytojui ar naudotojui. Kai valstybinės žemės sklypo ar jo dalies valdytojo ar naudotojo nėra, savavališkos statybos aktas surašomas valstybinės žemės patikėtiniui.

2. Apie surašytą savavališkos statybos aktą per 5 darbo dienas nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos per informacines sistemas informuojami:

- 1) Nekilnojamojo turto registrų informacinės sistemos tvarkytojas dėl žymos apie surašytą savavališkos statybos aktą Nekilnojamojo turto registrų informacinėje sistemoje įregistravimo;
- 2) viešojo administravimo subjektas, atliekantis statinio naudojimo priežiūrą, dėl draudimo naudotis savavališkai pastatytu ar statomu statiniu (jo dalimi) pagal Civilinio kodekso nuostatas;
- 3) savivaldybės, kurios teritorijoje nustatyta savavališka statyba, administracija.

3. Jei nėra techninių galimybių šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos pateikti per informacines sistemas, Inspekcija per 5 darbo dienas nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos raštu informuoja šio straipsnio 2 dalyje nurodytus subjektus apie surašytą savavališkos statybos aktą.

4. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas per 10 darbo dienų nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos pateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui privalomąjį nurodymą pašalinti savavališkos statybos padarinius, išskyrus atvejus, kai savavališkos statybos padariniai negali būti pašalinti šio straipsnio 5 dalyje nurodytais būdais.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytame privalomajame nurodyme asmeniui nurodoma vienu iš šių būdų pašalinti savavališkos statybos padarinius:

- 1) nugriauti statinį ir sutvarkyti statybviетę;
- 2) išardyti savavališkai pastatytas (įrengtas, sumontuotas ir panašiai) ar perstatytas statinio dalis ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybviетę;
- 3) atstatyti (atkurti) nugriautą kultūros paveldo statinį (išardytas jo dalis) ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybviетę;

4) atstatyti nugriautą statinį ar išardytas statinio dalis, jeigu dėl statinio nugriovimo ar jo dalių išardymo buvo pažeistas viešasis interesas, ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybviетę.

6. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo įpareigojamas nugriauti savavališkai pastatytą statinį ir sutvarkyti statybviетę, šio straipsnio 4 dalyje nurodytame privalomajame nurodyme nurodoma, kad Inspekcija turi teisę nugriauti savavališkai pastatytą statinį ir sutvarkyti statybviетę šio asmens lėšomis, jam per nustatytą terminą neįvykdžius privalomojo nurodymo. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytame privalomajame nurodyme nurodomos šio straipsnio 8 dalyje nurodytos asmens teisės.

7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas turi būti įvykdytas per ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą, kurį nustato Inspekcija, įvertinusi savavališkos statybos mastą (apimtį), galimus viešojo intereso pažeidimus, trečiųjų asmenų teisių užtikrinimą ir galimybę įteisinti savavališką statybą. Inspekcija šį terminą, jeigu yra svarbių priežasčių ir pažeidimas nėra kartotinis, asmens rašytiniu prašymu gali pratęsti vieną kartą 3 mėnesiams. Svarbiomis priežastimis laikomos priežastys, susijusios su procedūromis (kai siekiama įteisinti savavališką statybą pagal šio straipsnio 8 dalies nuostatas – projektinės dokumentacijos pakeitimo ir kitų savavališkai statybai įteisinti reikalingų dokumentų gavimo ar jų patikslinimo, papildymo ir panašiai), kurių trukmės asmuo negali paveikti. Dėl privalomojo nurodymo vykdymo termino pratęsimo ilgesniam terminui ar dėl atsisakymo jį pratęsti asmuo gali kreiptis į teismą. Jei nepasibaigus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas,

privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.

8. Asmuo turi teisę Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti statinio projektą, sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą ir pranešti apie statybos pradžią tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) yra savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams.

9. Jeigu asmuo per šio straipsnio 7 dalyje nustatytą privalomojo nurodymo įvykdymo terminą gauna statybą leidžiantį dokumentą ir praneša apie statybos pradžią, jis apie tai raštu informuoja Inspekciją. Inspekcija per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo dienos patikrina statybą leidžiančio dokumento teisėtumą šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka ir:

1) nustačiusi, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, priima sprendimą šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka;

2) nustačiusi, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas teisėtai, per 10 darbo dienų šio įstatymo 10¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patikrina, ar pateiktas Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią.

10. Jeigu Inspekcija, atlikusi šio straipsnio 9 dalies 2 punkte nurodytą patikrinimą, nustato, kad Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią nepateiktas, Inspekcija pateikia asmeniui pranešimą apie nustatytus pažeidimus. Po 10 darbo dienų nuo pranešimo apie nustatytus pažeidimus įteikimo dienos pakartotinai patikrina, ar pateiktas Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią. Jeigu toks pranešimas apie statybos pradžią pateiktas, Inspekcija atlieka šio straipsnio 11 dalyje nurodytus veiksmus. Jeigu toks pranešimas apie statybos pradžią nepateiktas, Inspekcija per 2 darbo dienas surašo dokumentą, patvirtinantį, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas neįvykdytas, ir suejus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui, kai įsiteisėja teismo sprendimas nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar kai įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

11. Jeigu atlikus šio straipsnio 9 dalies 2 punkte ar 10 dalyje nurodytą patikrinimą, nustatoma, kad pranešimas apie statybos pradžią atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, Inspekcija per 10 darbo dienų patikrina savavališkai pastatyto statinio (-ių) atitiktį statinio projekto, pagal kurį išduotas statybą leidžiantis dokumentas ir pateiktas pranešimas apie statybos pradžią, sprendiniams ir:

1) jeigu statinys atitinka esminius statinio projekto sprendinius, per 2 darbo dienas surašo dokumentą, patvirtinantį, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas įvykdytas. Nustačius, kad privalomasis nurodymas yra įvykdytas, apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną per informacines sistemas informuojami Nekilnojamojo turto registrų informacinės sistemos tvarkytojas, statinio naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas ir savivaldybės administracija. Jei nėra techninių galimybių šios informacijos pateikti per informacines sistemas, Inspekcija ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nustatymo, kad privalomasis nurodymas yra įvykdytas, raštu informuoja nurodytus subjektus apie privalomojo nurodymo įvykdymą. Nekilnojamojo turto registrų informacinės sistemos tvarkytojas išregistruoja žymą apie surašytą savavališkos statybos aktą Nekilnojamojo turto registrų

informacinės sistemos nuostatų nustatyta tvarka;

2) jeigu statinys neatitinka statinio projekto esminių sprendinių, per 2 darbo dienas surašo dokumentą, patvirtinantį, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas neįvykdytas, ir suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui, kai įsiteisėja teismo sprendimas nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar kai įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

12. Jeigu asmuo per nustatytą privalomojo nurodymo įvykdymo terminą šio straipsnio 4 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo neįvykdo arba negauna statybą leidžiančio dokumento ir nepateikia Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkančio pranešimo apie statybos pradžią, Inspekcija jos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui, kai įsiteisėja teismo sprendimas nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar kai įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

13. Nustačius, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas įvykdytas ar neįvykdytas, apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu informuojamas asmuo, kuriam buvo surašytas privalomasis nurodymas.

14. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytas privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

15. Jeigu į teismą dėl savavališkos statybos padarinių šalinimo kreipėsi kitas viešojo administravimo subjektas ar prokuratūra, teismas savo sprendimu gali įpareigoti atsakovą savo lėšomis per nustatytą terminą:

1) leisti Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti projektinę dokumentaciją, sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą, šalinantį savavališkos statybos padarinius, ir pranešti apie statybos pradžią tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) nustatyta savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat pagal bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams; šių veiksmų per nustatytą terminą neatlikus – vykdyti šios dalies 2–5 punktuose nurodytus reikalavimus;

2) nugriauti statinį ir sutvarkyti statybvietę; teismas sprendime nurodo, kad, jeigu per nustatytą terminą teismo sprendimas neįvykdomas, Inspekcija turi teisę nugriauti savavališkai pastatytą statinį ir sutvarkyti statybvietę atsakovo lėšomis;

3) išardyti savavališkai pastatytas (įrengtas, sumontuotas ir panašiai) ar perstatytas statinio dalis ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybvietę;

4) atstatyti (atkurti) nugriautą kultūros paveldo statinį (išardytas jo dalis) ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybvietę;

5) atstatyti nugriautą statinį ar išardytas statinio dalis, jeigu dėl statinio nugriovimo ar jo dalių išardymo buvo pažeistas viešasis interesas, ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybvietę.

16. Į teismą dėl savavališkai pastatyto ar statomo statinio nugriovimo, jo dalių išardymo, savavališkai nugriauto statinio ar savavališkai išardytų jo dalių atstatymo ir statybvietės sutvarkymo gali kreiptis ir šio straipsnio 15 dalyje nenurodyti asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai dėl savavališkos statybos pažeidžiami. Šiais atvejais teismas gali priimti sprendimą, nurodytą šio straipsnio 15 dalyje. Teismas sprendime gali nurodyti, kad, jeigu per nustatytą terminą teismo sprendimas neįvykdomas, ieškovas turi teisę įvykdyti teismo sprendimą atsakovo lėšomis.

17. Savavališkai valstybinėje žemėje statomus ir pastatytus naujus statinius įteisinti draudžiama, jeigu statybos darbai atlikti neturint žemės valdymo ar naudojimo teisių. Ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai Statybos įstatyme nustatyta tvarka statytojo teisei įgyvendinti nereikia žemės sklypo valdyti nuosavybės teise arba valdyti ir naudoti kitais pagrindais ir gaunamas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas.

18. Jeigu savavališka statyba nustatoma atlikus statybos užbaigimo procedūras ir statinį įregistravus ar jo kadastro duomenis pakeitus Nekilnojamojo turto registrų informacinėje sistemoje, Inspekcija kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto ar deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimo panaikinimo, jeigu nuo statinio ar jo naujų kadastro duomenų įrašymo praėjo ne daugiau kaip vieneri metai. Teismui panaikinus šiuos dokumentus, Inspekcija atlieka savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūras šiame įstatyme nustatyta tvarka. Jeigu yra registruotų pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių, tai nesudaro kliūties reikalauti pašalinti savavališkos statybos padarinius.

19. Savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūrų atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras. Surašomų dokumentų formas tvirtina Inspekcijos vadovas.“

12 straipsnis. 19 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 19 straipsnį.

13 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Žemės naudojimo valstybinės priežiūros institucija ir jos funkcijos, žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnų teisės ir pareigos“.

2. Papildyti 22 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnai turi teisę:

1) patikrinimo metu fotografuoti tikrinamus objektus, naudoti bepiločius orlaivius ir kitas technines priemones, skirtas objektams tikrinti. Tikrinamų objektų fotografavimas, bepiločių orlaivių ir kitų techninių priemonių naudojimas turi atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, Aviacijos įstatymo, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių fotografavimą, bepiločių orlaivių ir kitų techninių priemonių naudojimą, reikalavimus;

2) siekiant užtikrinti korupcijos prevenciją, žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnų funkcijų vykdymo kontrolę, žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnų saugos ir sveikatos apsaugos pažeidimų prevenciją, patikrinimo vietoje metu Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka vykdyti vaizdo ir (arba) garso stebėjimą ir įrašymą. Vaizdo ir (arba) garso duomenų tvarkymas turi atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus.“

3. Pakeisti 22 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atlikdami žemės naudojimo patikrinimus, dėvėti nustatyto pavyzdžio uniformą, prisistatyti tikrinamo žemės sklypo ar valstybinės žemės ploto savininkui, naudotojui ar valdytojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims, pateikti tarnybinį pažymėjimą ir su patikrinimu susijusius dokumentus, pasakyti patikrinimo tikslą ir dalyką;“.

14 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnas apie numatomą planinį patikrinimą ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų raštu informuoja tikrinamo objekto savininką, naudotoją ar valdytoją ir kitus suinteresuotus asmenis, apie numatomą neplaninį patikrinimą raštu informuoja šiuos asmenis Inspekcijos vadovo nustatytais terminais, išskyrus Inspekcijos vadovo nustatytus atvejus, kai informacija apie numatomą neplaninį patikrinimą iš anksto neteikiama. Jeigu reikia, teikiant informaciją apie numatomą patikrinimą pridedamas privalomasis nurodymas žemės naudojimo patikrinimo dieną pateikti žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnui su žemės naudojimu susijusius dokumentus ir užtikrinti patekimą į tikrinamą objektą.“

2. Papildyti 24 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Atsižvelgiant į žemės naudojimo patikrinimo tikslą, patikrinimas vietoje gali būti neatliekamas, jei žemės naudojimo patikrinimą atliekantis žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnas surinko pakankamai faktines aplinkybes pagrindžiančių duomenų, būtinų žemės naudojimo patikrinimo tikslui pasiekti.“

3. Pakeisti 24 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) vykdant ūkinę ir kitą veiklą, tikrinamuose objektuose savavališkai neužimama ir (ar) nenaudojama žemė, vandens telkiniai, nepažeidžiamos Nekilnojamojo turto registrų informacinėje sistemoje įrašytos žemės sklypų ribos;“.

4. Pakeisti 24 straipsnio 8 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) neteisėtus veiksmus atlikusiam asmeniui, o kai toks nenustatytas, žemės sklypo ar jo dalies, kurioje (-iame) nustatyti žemės naudojimo tvarkos pažeidimai, savininkui (valstybinės žemės patikėtiniui privalomasis nurodymas surašomas tik tada, kai nėra žemės valdytojo ar naudotojo), valdytojui ar naudotojui per 10 darbo dienų nuo žemės naudojimo tvarkos pažeidimų nustatymo dienos pateikia privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą šiuos pažeidimus pašalinti. Jeigu dėl nuo asmens, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, nepriklausančių priežasčių privalomasis nurodymas per nustatytą terminą negali būti įvykdytas, asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, gali iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos raštu kreiptis į Inspekciją su motyvuotu prašymu pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Inspekcija, įvertinusi prašymo motyvus, priima sprendimą pratęsti arba atsisakyti pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Priėmus sprendimą pratęsti šį terminą, jis pratęsiamas tik vieną kartą, tačiau ne ilgesniam terminui, negu buvo nustatytas pradiniam privalomajame nurodyme. Dėl privalomojo nurodymo vykdymo termino pratęsimo ilgesniam terminui ar dėl atsisakymo jį pratęsti asmuo gali kreiptis į teismą. Jei nepasibaigus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas, privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.“

15 straipsnis. 25 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 25 straipsnį.

16 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17) kreiptis į teismą dėl įpareigojimo vykdyti šiame įstatyme nurodytus privalomuosius nurodymus, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 1 dalyje, 11 straipsnio 6 dalyje, 13 straipsnio 5 dalyje, 14 straipsnio 4 dalyje nurodytus privalomuosius nurodymus, jeigu jie neįvykdomi;“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu Inspekcija, atlikdama statybos valstybinę priežiūrą, negali netrukdomai patekti į tikrintinus statinius, jų patalpas, ji pateikia Regionų administraciniam teismui pagal statinio ir (ar) patalpų buvimo vietą prašymą dėl teismo leidimo įeiti į tikrintinus statinius ir (ar) patalpas. Šiame

prašyme turi būti nurodytas tikrintino statinio ir (ar) patalpų savininko ir (ar) naudotojo vardas, pavardė, jeigu tai juridinis asmuo, – pavadinimas, statinio ir (ar) patalpų adresas, įtariamų pažeidimų pobūdis. Prašymą išnagrinėja Regionų administracinio teismo teisėjas ir priima motyvuotą nutartį prašymą patenkinti, patenkinti iš dalies arba atmesti. Prašymas dėl teismo leidimo įeiti į tikrintinus statinius ir (ar) patalpas turi būti išnagrinėtas ir nutartis priimta per 72 valandas nuo prašymo priėmimo momento. Jeigu Inspekcija nesutinka su Regionų administracinio teismo teisėjo nutartimi atmesti prašymą arba patenkinti prašymą iš dalies, ji turi teisę per 7 dienas nuo šios nutarties priėmimo ją apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per nutartį priėmusį Regionų administracinį teismą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti Inspekcijos atskirąjį skundą dėl Regionų administracinio teismo teisėjo nutarties per 7 dienas nuo atskirojo skundo priėmimo. Įsiteisėjus teismo sprendimui, Inspekcija turi teisę patekti į tikrinamą objektą pašalindama fizines kliūtis, trukdančias į jį patekti. Jei Inspekcija pati negali pašalinti šių kliūčių, ji viešųjų pirkimų būdu parenka tiekėją, kuris pašalina į tikrinamą objektą trukdančias patekti fizines kliūtis. Inspekcijai ar viešųjų pirkimų būdu parinktam tiekėjui šalinant šias kliūtis, kliūčių pašalinimą turi fiksuoti antstolis.“

17 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu Inspekcija, atlikdama žemės naudojimo valstybinę priežiūrą, negali netrukdomai patekti į tikrintinus objektus, ji pateikia Regionų administraciniam teismui pagal objekto buvimo vietą prašymą dėl teismo leidimo įeiti į tikrintinus objektus. Šiame prašyme turi būti nurodytas tikrintino objekto savininko ir (ar) naudotojo vardas, pavardė, jeigu tai juridinis asmuo, – pavadinimas, tikrintino objekto adresas, įtariamų pažeidimų pobūdis. Prašymą išnagrinėja Regionų administracinio teismo teisėjas ir priima motyvuotą nutartį prašymą patenkinti, patenkinti iš dalies arba atmesti. Prašymas dėl teismo leidimo įeiti į tikrintiną objektą turi būti išnagrinėtas ir nutartis priimta per 72 valandas nuo prašymo priėmimo momento. Jeigu Inspekcija nesutinka su Regionų administracinio teismo teisėjo nutartimi atmesti prašymą arba patenkinti prašymą iš dalies, ji turi teisę per 7 dienas nuo šios nutarties priėmimo ją apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per nutartį priėmusį Regionų administracinį teismą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti Inspekcijos atskirąjį skundą dėl Regionų administracinio teismo teisėjo nutarties per 7 dienas nuo atskirojo skundo priėmimo. Įsiteisėjus teismo sprendimui, Inspekcija turi teisę patekti į tikrinamą objektą pašalindama fizines kliūtis, trukdančias į jį patekti. Jei Inspekcija pati negali pašalinti šių kliūčių, ji viešųjų pirkimų būdu parenka tiekėją, kuris pašalina į tikrinamą objektą trukdančias patekti fizines kliūtis. Inspekcijai ar viešųjų pirkimų būdu parinktam tiekėjui šalinant šias kliūtis, kliūčių pašalinimą turi fiksuoti antstolis.“

18 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, skundai išnagrinėti reikalingi dokumentai ir informacija surenkami Inspekcijos vadovo nustatytais terminais. Atsižvelgdamas į skunde nurodytų pažeidimų žalos viešajam interesui tikimybę, dydį ir mastą, Inspekcijos vadovas gali nustatyti tvarką, pagal kurią skirtingų kategorijų skundams būtų taikomi skirtingi skundams išnagrinėti reikalingų dokumentų, informacijos surinkimo ir patikrinimų atlikimo terminai.“

19 straipsnis. Įstatymo papildymas 33¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 33¹ straipsniu:

„33¹ straipsnis. Inspekcijos pareigūnų surašytų dokumentų įteikimas

1. Šio įstatymo nustatyta tvarka Inspekcijos pareigūnų surašyti dokumentai viešojo administravimo subjektams įteikiami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Šio įstatymo nustatyta tvarka Inspekcijos pareigūnų surašyti dokumentai šio straipsnio 1 dalyje nenurodytiems asmenims gali būti įteikiami:

- 1) tiesiogiai;
- 2) registruotąja pašto siunta;
- 3) per informacines sistemas;
- 4) elektroniniu paštu;
- 5) viešojo paskelbimo būdu šio straipsnio 9 ir 10 dalyse nurodytais atvejais.

3. Tiesioginio dokumento įteikimo fiziniam asmeniui ar juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio atstovui diena laikoma ta diena, kai fizinis asmuo ar juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio atstovas savo parašu patvirtina Inspekcijoje liekančiuose dokumentuose apie dokumento gavimą arba kai Inspekcijos pareigūnas pažymi apie fizinio asmens ar juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio atstovo atsisakymą priimti dokumentą ar patvirtinti jo gavimą.

4. Registruotąja pašto siunta dokumentai fiziniam asmeniui siunčiami į asmens deklaruotą gyvenamąją vietą arba kitą žinomą asmens gyvenamąją vietą, arba jo darbovietę, arba mokymo įstaigą, arba Užimtumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba), jeigu asmuo yra registruotas bedarbiu. Dokumentai visais atvejais įteikiami asmeniškai, o kai adresato įteikimo metu nėra – kuriam nors iš kartu su juo gyvenančių pilnamečių šeimos narių, darbovietėje, mokymo įstaigoje arba Užimtumo tarnyboje – asmeniui, atsakingam už korespondencijos priėmimą. Šie asmenys privalo kuo greičiau perduoti dokumentą adresatui. Registruotąja pašto siunta siunčiamo dokumento, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus dokumentus, įteikimo diena laikoma jo įteikimo adresatui, kuriam nors iš kartu su juo gyvenančių pilnamečių šeimos narių ar darbovietėje, mokymo įstaigoje arba Užimtumo tarnyboje už korespondencijos priėmimą atsakingam asmeniui diena. Atsisakymas priimti dokumentą, siunčiamą registruotąja pašto siunta, arba pasirašyti dėl jo gavimo prilygsta dokumento įteikimui.

5. Registruotąja pašto siunta dokumentai juridiniam asmeniui, kitai juridinio asmens statuso neturinčiai organizacijai ar jų padaliniui siunčiami į juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio buveinę. Dokumentai įteikiami juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio vadovui arba asmeniui, atsakingam už korespondencijos priėmimą. Registruotąja pašto siunta siunčiamo dokumento, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus dokumentus, įteikimo diena laikoma jo įteikimo nurodytam atsakingam fiziniam asmeniui diena. Atsisakymas priimti dokumentą, siunčiamą registruotąja pašto siunta, arba pasirašyti dėl jo gavimo prilygsta dokumento įteikimui.

6. Kai šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punkte ir 24 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai siunčiami registruotąja pašto siunta, jų įteikimo diena laikoma penkta darbo diena, einanti po Inspekcijos siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

7. Dokumentai gali būti siunčiami per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą arba aplinkos ministro nustatytais atvejais per kitas informacines sistemas šių informacinių sistemų nuostatuose nustatyta tvarka. Dokumento, kuris siunčiamas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą, kai elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, įteikimo diena laikoma po dokumento išsiuntimo dienos einanti darbo diena.

8. Dokumentai gali būti siunčiami elektroniniu paštu, kai asmenys elektroninio pašto adresą nurodė Lietuvos Respublikos gyventojų registre ar valstybės informacinėse sistemose, ar registruose, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamoms paslaugoms gauti ar prievolėms įvykdyti, arba pateikė Inspekcijai kaip kontaktinę duomenį. Dokumento, kuris siunčiamas elektroniniu paštu, įteikimo diena laikoma po dokumento išsiuntimo dienos einanti darbo diena, jei elektroninis laiškas negrįžo siuntėjui.

9. Jei savavališkos statybos aktų, statybos valstybinės priežiūros srityje surašytų privalomųjų nurodymų nepavyksta įteikti šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodytais būdais, jie įteikiami viešojo paskelbimo būdu. Viešojo paskelbimo būdu šie dokumentai įteikiami paskelbiant Inspekcijos interneto svetainėje pranešimą, kuriame turi būti nurodoma:

1) fizinio asmens, kuriam teikiamas dokumentas, vardas, pavardė ar juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio pavadinimas, dokumento pavadinimas, dokumento data ir numeris, statinio, dėl kurio teikiamas dokumentas arba kuriame yra patalpa, dėl kurios teikiamas dokumentas, adresas, žemės sklypo kadastro numeris ir statinio unikalus numeris, patalpos, dėl kurios teikiamas dokumentas, unikalus numeris, dokumento esmė, turinys, teisinis pagrindas, įvykdymo terminas, apskundimo tvarka ir neįvykdymo teisinės pasekmės;

2) numatomas patikrinimas, nurodant jo datą, laiką.

10. Jei žemės naudojimo valstybinės priežiūros srityje surašytų privalomųjų nurodymų nepavyksta įteikti šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodytais būdais, jie įteikiami viešojo paskelbimo būdu. Viešojo paskelbimo būdu šie dokumentai įteikiami paskelbiant Inspekcijos interneto svetainėje pranešimą, kuriame turi būti nurodoma:

1) fizinio asmens, kuriam teikiamas privalomasis nurodymas, vardas, pavardė ar juridinio asmens, kitos juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos ar jų padalinio pavadinimas, privalomojo nurodymo pavadinimas, privalomojo nurodymo data ir numeris, žemės sklypo, dėl kurio teikiamas privalomasis nurodymas, adresas, unikalus numeris, privalomojo nurodymo esmė, turinys, teisinis pagrindas, įvykdymo terminas, apskundimo tvarka ir neįvykdymo teisinės pasekmės;

2) numatomas privalomojo nurodymo įvykdymo patikrinimas, nurodant jo datą, laiką.

11. Inspekcijos interneto svetainėje paskelbtame pranešime nurodytas dokumentas laikomas įteiktu pranešimo paskelbimo dieną. Pranešimas Inspekcijos interneto svetainėje viešinamas 6 mėnesius.“

20 straipsnis. 33¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33¹ straipsnio 9 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„9. Jei savavališkos statybos aktų, statybos valstybinės priežiūros srityje surašytų privalomųjų nurodymų, šio įstatymo 10¹ straipsnio 4 dalyje, 14 straipsnio 10 dalyje nurodytų pranešimų apie nustatytus pažeidimus nepavyksta įteikti šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodytais būdais, jie įteikiami viešojo paskelbimo būdu. Viešojo paskelbimo būdu šie dokumentai įteikiami paskelbiant Inspekcijos interneto svetainėje pranešimą, kuriame turi būti nurodoma:“.

21 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Papildyti 34 straipsnį 3 dalimi:

„3. Jei pasibaigus šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje, 14 straipsnio 2 dalyje, 24 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodyto privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas privalomojo nurodymo pateikimo vykdyti terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas, privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.“

22 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Terminai, per kuriuos privalomieji nurodymai pateikiami vykdyti

1. Šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 1 dalyje, 11 straipsnio 6 dalyje, 13 straipsnio 5 dalyje, 14 straipsnio 4 dalyje, 24 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodyti privalomieji nurodymai gali būti pateikiami vykdyti per 5 metus pasibaigus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas privalomojo nurodymo pateikimo vykdyti terminas sustabdomas:

1) iki teisme bus išnagrinėta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo – šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 1 dalyje, 13 straipsnio 5 dalyje nurodytų privalomųjų nurodymų atvejais;

2) iki teisme bus išnagrinėta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo – šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje, 14 straipsnio 4 dalyje, 24 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodytų privalomųjų nurodymų atvejais.

3. Jei pasibaigus šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje, 14 straipsnio 4 dalyje, 24 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodyto privalomojo nurodymo įvykdymo terminui fizinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, miršta arba juridinis asmuo, kuriam surašytas privalomasis nurodymas, reorganizuojamas ar likviduojamas, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas privalomojo nurodymo pateikimo vykdyti terminas sustabdomas iki šių asmenų teisių ir pareigų perėmimo, jei jis galimas. Jei teisių ir pareigų perėmimas negalimas, privalomasis nurodymas panaikinamas ir sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo kitam asmeniui.“

23 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnį, 2 straipsnio 2 dalį, 3, 4, 5, 7, 9, 11 straipsnius, 14 straipsnio 3 dalį, 16 straipsnio 1 dalį, 20, 22 straipsnius ir šio straipsnio 5, 6 dalis, įsigalioja 2026 m. lapkričio 1 d.

2. Šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2027 m. sausio 2 d.

4. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis, 3, 4, 5, 7, 9, 11 straipsniai, 16 straipsnio 1 dalis, 20, 22 straipsniai įsigalioja 2027 m. gegužės 1 d.

5. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkas iki 2026 m. rugpjūčio 1 d. priima šio įstatymo 6, 8, 12, 14, 15, 18 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

6. Aplinkos ministras ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkas iki 2027 m. vasario 1 d. priima šio įstatymo 3, 4, 5, 9, 11 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

7. Iki šio įstatymo 1, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19 straipsnių įsigaliojimo dienos pradėtos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros procedūros baigiamos pagal iki šio įstatymo 1, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19 straipsnių įsigaliojimo dienos galiojusią tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas